

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Maastricht, april '25

Werken aan een toekomstbestendige economie

Omschrijving

We hebben gewerkt aan de randvoorwaarden voor een veerkrachtige en wendbare regionale economie. Een economie die toekomstbestendig is en waarin slimme en duurzame innovaties snel tot ontwikkeling komen. Zodat de veranderingen die op ons afkomen niet alleen opgaven zijn, maar ook kansen bieden. Daarbij hebben wij ons sterk gemaakt voor een juiste waardering van vakmanschap, het beroepsonderwijs en onze verwerkende industrie (van groot tot klein), met blijvend leren, ontwikkelen en samenwerken als uitgangspunten. We hebben ons ingezet om de beschikbaarheid van voldoende en adequaat opgeleide arbeidskrachten te verbeteren hetgeen een noodzakelijke randvoorwaarde is om in te kunnen inspelen op de uitdagingen in het sociaal en economisch domein. De lijn voor de Brightlands campussen hebben we doorgezet en onder de Brightlands vlag is een conventiebureau voor héél Limburg in ontwikkeling. We hebben innovaties in het MKB gestimuleerd met daarvoor opgezette innovatieprogramma's en maken daarnaast veelvuldig gebruik van de opportuniteiten van de vele verschillende Europese programma's. Daarmee versterken wij het Limburgse ecosysteem. Door versterking van onze acquisitieactiviteiten hebben we onze regio aantrekkelijker gemaakt voor bedrijven om zich hier te vestigen. Een belangrijk punt hierbij is de internationale ligging waardoor internationale samenwerking niet alleen wenselijk maar ook noodzakelijk is. Dit is niet alleen van belang voor het verdienvermogen van onze regio maar ook ten behoeve van de kandidatuur om de Einstein Telescope in de Euregio Maas Rijn te laten landen.

Maastricht Aachen Airport bevindt zich, in lijn met de besluitvorming van Provinciale Staten in 2022, in transitie naar een duurzame, omgevingsbewuste en toekomstbestendige luchthaven.

In de rol van aandeelhouder van NV HBLM hebben Gedeputeerde Staten de ontwikkeling van de luchthaven en de uitvoering van het businessplan 2022, dat aan de besluitvorming van Provinciale Staten in dat jaar, gemonitord.

Stand van zaken Moties en Amendementen

Gewijzigde Motie 3059 Schyns c.s. inzake Beter zicht op het Limburgse vestigingsklimaat"- motie is uitgevoerd.

Gewijzigde Motie 3061 Berghorst c.s. inzake Vitaal toerisme in balans met de omgeving-motie is uitgevoerd.

3e Gewijzigde Motie 2995 Jetten c.s. inzake Stimuleringsregeling verduurzaming MKB-motie is uitgevoerd. Mededeling Portefuillehouder van 12-11-2024.

2e Gewijzigde Motie 3057 Jenneskens c.s. inzake MKB-toets voor provincie. Motie is uitgevoerd.

Gewijzigde Motie 3109 Van Bijnen inzake budget omgevingsfonds -motie is uitgevoerd. Mededeling Portefuillehouder van 20-8-2024.

Gewijzigde Motie 3063 Zeedzen c.s. inzake Geef VDL NedCar medewerkers een toekomstperspectief – motie is uitgevoerd via Voorjaarsnota 2024.

Motie 2992 'Brightlands Campussen betrekken ook leerlingen uit het voortgezet onderwijs' (vo) en motie 3062 'Invoeren Brightlands prijs voor beste profielwerkstuk van leerlingen uit het voortgezet onderwijs' - motie is uitgevoerd. Zie mededeling portefeuillehouder van 3-12-2024.

2e Gewijzigde motie 3062 Loomans c.s. inzake Brightlands prijs beste PWS leerlingen uit voortgezet onderwijs - motie is uitgevoerd. Zie mededeling portefeuillehouder van 3-12-2024.

2e Gewijzigde Motie 3060 Berghorst c.s. inzake LLO Collectief Laagopgeleiden en Laaggeletterden – motie is uitgevoerd.

Gewijzigd motie 2941 Jenneskens c.s. inzake internationale studentenstad en regio – motie is uitgevoerd. Zie mededeling portefeuillehouder van 17-12-2024

Onze beleidskaders

Omschrijving

Werken aan een Toekomstbestendige Economie 2024-2027 (PS 12 april 2024)

2e Gewijzigd Statenvoorstel inzake Brightlands - visie en rol Provincie Limburg (PS 24 juni 2022)

Gewijzigd Statenvoorstel Brightlands Campus Greenport Venlo - campus en vastgoed - visie en inzet tot 2030 (PS 19 december 2022)

Statenvoorstel Campus Vastgoed Greenport Venlo inzet en visie tot 2030 (PS 10 februari 2023)

Statenvoorstel inzake Uitwerking transitie Maastricht Aachen Airport (PS 16 december 2022)

Voor een aantal majeure integrale ontwikkelingen zijn door Provinciale Staten afzonderlijke kaderstellende besluiten genomen die toezien op inzet en middelen: verduurzaming Chemelot, Brightlands, Gebiedsontwikkeling VDL NedCar en MAA.

Wat hebben we bereikt?

3.1. Vestigingsklimaat van morgen

- In 2027 zijn onze acquisitieresultaten verbeterd, kennen wij het Limburgse bedrijfsleven beter en is het zakelijk toerisme gegroeid;
- In 2027 is de acquisitiesamenwerking met stakeholders in Limburg dusdanig versterkt dat nieuwe potentiële leads die kansrijk zijn voor Limburg, in gezamenlijkheid worden verkend;
- In 2027 zijn er betere (ruimtelijke) randvoorwaarden gecreëerd voor een toekomstbestendig en kwalitatief hoogwaardig vestigingsklimaat in 2027.

Liggen we op koers?

De voortgang richting de doelstellingen verloopt volgens planning. Momenteel wordt gewerkt aan de beantwoording van Motie 3059 "Gewijzigde Motie 3059 Schyns c.s. inzake Beter zicht op het Limburgse vestigingsklimaat", wat zal resulteren in een jaarlijkse rapportage over het vestigingsklimaat in Limburg en daarmee waardevolle inzichten biedt in prestaties en ontwikkelingen. Evenementen zoals het MKB Zomer Event creëert directe contactmomenten met het Limburgse bedrijfsleven. Daarnaast versterkt de invulling

van de vacature inzake acquisitie de samenwerking met stakeholders en draagt bij aan het gezamenlijk aantrekken van nieuwe potentiële bedrijven en organisaties.

Maastricht Aachen Airport ligt voor wat betreft het behalen van de doelstellingen in het businessplan 2022 deels op koers. De luchthaven voert het businessplan uit en spant zich in om de daarin vervatte ambities te verwezenlijken. Daarin zijn in 2024 de nodige stappen gezet, maar de verwachte groei van aantallen passagiers en vracht is ook in 2024 achtergebleven bij de prognoses in het businessplan.

Wat merkt de Limburger ervan?

Eén centraal aanspreekpunt voor de Provincie Limburg inzake acquisitie, waarmee ook samenwerking tussen overheid, LIOF, Brightlands campussen en bedrijfsleven wordt versterkt. Dit resulteert in betere afstemming, kortere lijnen en meer kansen voor zowel gevestigde bedrijven als nieuwe vestigers. Daarnaast dragen evenementen bij aan een grotere zichtbaarheid, betere bereikbaarheid en een sterkere verbinding met ondernemers.

In het kader van de besluitvorming in juni en december 2022 hebben Provinciale Staten overwogen dat “Maastricht Aachen Airport van vitaal belang is voor zowel onze regionale als onze nationale infrastructuur en op draagvlak kan rekenen van een meerderheid van de Limburgers” en “voor de toekomst open dient te blijven”. Daarbij is besloten dat de luchthaven de transitie dient door te maken naar een duurzame, omgevingsbewuste en toekomstbestendige luchthaven. Dit vormt de hoofddoelstelling voor het Groot Project 'Transitie MAA'.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

3.1.1. Vestigingsklimaat van morgen

Omschrijving

We richten ons op drie actielijnen:

- strategische acquisitie en verankering;
- toerisme: innovatie, infrastructuur en zakelijk toerisme;
- internationale en economische samenwerking en diplomatie.

Businessplan Maastricht Convention Bureau (MCB)

Met de gemeenten en de Brightlands campussen is overeengekomen om het Maastricht Convention Bureau te transformeren naar een Limburg-breed congresbureau. De voorbereidende werkzaamheden zijn hiervoor door het MCB opgestart.

Dataportaal Toerisme

Het dataportaal bevindt zich in de fase van juridische uitwerking rondom o.a aanbestedings- en privacyaspecten, waarna de vervolgstappen bepaald kunnen worden om tot daadwerkelijke uitvoering te komen.

LIOF Trade

Met name door de prioritaire ontwikkelingen in het kader van het nieuwe vijfjarenplan van LIOF, en daar tegenoverstaand hét nadelige effect bij het volledig wegvallen van het LIOF Trade programma, waarbij het exporterende MKB geen ondersteuning meer geboden wordt, heeft Gedeputeerde Staten besloten, het LIOF Trade programma te continueren voor de jaren 2024 en 2025. Het vervolg van het Trade programma na deze twee jaren moet qua opzet en uitwerking worden meegenomen in het strategisch vijfjarenplan 2026-2030 LIOF.

Samenwerkingsagenda Limburg-Eindhoven/Noord-Brabant

In 2024 is op vele tafels gesproken over de samenwerking tussen Limburg, Eindhoven/Noord-Brabant, in economisch opzicht maar ook ten aanzien van thema's zoals wonen en mobiliteit. We verkennen momenteel of een louter economische samenwerkingsagenda van toegevoegde waarde is op de reeds bestaande samenwerkingen. We verwachten dat het optimaler is om de samenwerking op een meer integrale manier te realiseren.

Internationale Samenwerking/profilering Brightlands campussen

Wij nemen deel als partner in verschillende grote interregionale Europese programma's en projecten waarbinnen samenwerking met de verschillende Brightlands campussen een primaire rol speelt. Programma's zoals Personalised Medicine, Chemicals en projecten als Syschemiq en Cheers4EU.

Gewijzigde Motie 3061 Berghorst c.s. inzake Vitaal toerisme in balans met de omgeving

Er heeft een behoeftevraag aan gemeenten en het Gastvrij Limburg Overleg plaatsgevonden inzake vitaal toerisme. Dit heeft nog niet tot concrete resultaten geleid, mede omdat de regio's prioriteit geven aan de uitvoering van bestaande actieprogramma's. In Midden-Limburg ligt de focus op de uitwerking van de Regiodeal waarin toerisme ook een plek heeft. Er lijkt vooralsnog geen behoefte te zijn aan nieuwe actieprogramma's zoals beoogd in de motie.

Gewijzigde Motie 3059 Schyns c.s. inzake Beter zicht op het Limburgse vestigingsklimaat".

De benodigde indicatoren zijn verzameld. Vervolgens zijn we in oktober 2024 aangesloten bij het dataplatform ArbeidsmarktInzicht waarbinnen indicatoren betreffende het thema economie eveneens worden opgevolgd.

Rol Provincie: aanjager, financier, ondersteuner, partner (aandeelhouder)

Kwaliteit

Het versterken van het acquisitieteam en daarmee het vervullen van dé centrale rol in acquisitiedossiers heeft een positief effect op de samenwerkingsverbanden met gemeenten, Brightlands campussen en LIOF. Er wordt sneller en sterker geacteerd en gestuurd.

De activiteiten op het vlak van internationale samenwerking en diplomatie zijn lange termijn doelen en zijn vervat in meerjarige succesvolle programma's en projecten.

Binnen het thema toerisme is er enige vertraging in de uitwerking naar onze doelen. Deze zijn ingegeven door zorgvuldige afwegingen van alle partners zowel op inhoudsvlak als juridische kaders in de verschillende dossiers. Dit behoeft thans geen bijsturing.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

Hoewel het merendeel van de doelen zijn behaald, is er enige, te verklaren, vertraging in de uitvoering rondom het thema Toerisme. De verwachting is dat deze volledig ten uitvoer komen in Q2 2025.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 3.1.1. Vestigingsklimaat van morgen zijn in 2024 de lasten begroot op € 4,20 mln. De werkelijke realisatie 2024 bedraagt € 3,87 mln. Hierdoor ontstaat er een voordelig verschil van € 0,33 mln. Dit verschil in 2024 heeft betrekking op:

- procesmiddelen Einstein Telescope (€ 0,13 mln.). Inzet van deze middelen is gericht op ondersteuning van het netwerk-partnerschap en het uitwerken van de propositie die nodig is voor de aanvraag met betrekking tot het Flagship Einstein Telescope. Dit proces loopt door naar 2025;
- vertraging in de besluitvorming inzake het dataportaal vrijetijdseconomie (€ 0,22 mln.);
- aanpassing van de te verwachten uitgaven van een aantal projecten inzake de investeringsagenda Noord-Limburg aangepast (€ 0,13 mln.).
- aanpassing van de fasering van de bijdrage voor de continuering van Liof Trade (exportbevordering) 2024-2025 (-/- € 0,16 mln.).

Om te voldoen aan onze verplichtingen en verdere uitvoering van bestaand beleid mogelijk te maken, wordt € 0,34 mln. gefaseerd naar 2025 via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator)

3.1.2. Industrie en vakmanschap

Omschrijving

Dit product komt niet meer als apart hoofdstuk terug in de het beleidskader Werken aan een Toekomstbestendige economie en is daarmee aflopend. We blijven volop inzetten op de maakindustrie en het groeiend belang van vakmensen. Verantwoording hierover valt onder product 3.4.1. Verduurzaming en circulaire economie.

Binnen dit product is wel nog de SPUK regeling Tegemoetkoming omzetsderving watersnood 2021 verantwoord. Deze loopt af in 2025.

Rol Provincie: aanjager, financier, ondersteuner, partner (aandeelhouder)

Kwaliteit

Verantwoording hierover valt onder product 3.4.1. Verduurzaming en circulaire economie.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

Verantwoording hierover valt onder product 3.4.1. Verduurzaming en circulaire economie.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 3.1.2. Industrie en vakmanschap zijn in 2024 de lasten begroot op € 1,77 mln. De werkelijke realisatie 2024 bedraagt € 1,56 mln. Hierdoor ontstaat er een voordelig verschil van € 0,21 mln. Dit verschil in 2024 heeft betrekking op de middelen die zijn bestemd voor de lopende bezwaar- en beroepsprocedures van de regeling Tegemoetkoming Omzetsderving Watersnood Limburg 2021. Om te voldoen aan onze verplichtingen wordt € 0,20 mln. gefaseerd naar 2025 via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator)

3.1.3. Maastricht Aachen Airport

Omschrijving

Maastricht Aachen Airport bevindt zich, in lijn met de besluitvorming van Provinciale Staten in 2022, in transitie naar een duurzame, omgevingsbewuste en toekomstbestendige luchthaven.

Op 16 december 2022 hebben Provinciale Staten kennisgenomen van het Businessplan 'Transitie naar een duurzame, omgevingsbewuste en toekomstbestendige luchthaven' van MAA BV en MAABI BV ter invulling van Amendement 145 'Een omgevingsbewust en toekomstbestendig MAA'.

Het Businessplan beschrijft de wijze waarop de luchthaven zal transformeren naar een duurzame, omgevingsbewuste en toekomstbestendige luchthaven met de daarbij behorende doelen en beoogde fasering en tijdspad.

In de rol van aandeelhouder van NV HBLM hebben Gedeputeerde Staten de ontwikkeling van de luchthaven en de uitvoering van het businessplan 2022 gemonitord. Als aandeelhouder bewaken we de kaders die Provinciale Staten in 2022 hebben vastgesteld. Dit gebeurt via reguliere ambtelijke en bestuurlijke overleggen en tijdens de jaarlijkse aandeelhoudersvergaderingen.

Stand van zaken Moties en Amendementen

De Gewijzigde Motie 3109 Van Bijnen inzake budget omgevingsfonds is uitgevoerd. Zie Mededeling portefeuillehouder van 20-8-2024.

Rol Provincie: procesmanager, bevoegd gezag, financier, partner (aandeelhouder), ondernemer, subsidiënt

Kwaliteit

Stichting Omgevingsfonds MAA

Aan de (onafhankelijke) Stichting is op 27 september 2024 subsidie verleend conform en passend binnen de besluitvorming van Provinciale Staten van 16 december 2022. Het eerste voorschot is op dat moment ook betaald. De hoogte van de volgende voorschotten wordt bepaald op basis van de jaarlijks aan te leveren voortgangsrapportage van de stichting (inclusief liquiditeitsoverzicht).

Provinciaal Inpassingplan MAA proefdraaien (PIP)

Op 28 december 2023 is het ontwerp PIP samen met het ontwerp Besluit hogere waarden industrielawaai en de ontwerp Omgevingsvergunning activiteit milieu ter inzage gelegd. Voordat deze stukken definitief vastgesteld kunnen worden dient ook de vergunning op grond van de Wet Natuurbescherming (Wnb-vergunning) van MAA definitief vastgesteld te zijn. Het Ministerie van LNV is het bevoegde gezag voor de Wnb-vergunning.

Bij twee uitspraken van 18 december 2024 heeft de Raad van State de jurisprudentie over het intern salderen bij de beoordeling van de gevolgen van projecten voor de natuur gewijzigd. Naar aanleiding van deze uitspraken heeft het Ministerie van LNV MAA verzocht aanvullende gegevens aan te leveren. Op dit moment is nog niet duidelijk wanneer LNV de definitieve Wnb-vergunning kan verlenen. Omdat voor het vaststellen van het PIP een definitieve Wnb-vergunning een vereiste is, zal het definitieve PIP eerst na het verlenen van de Wnb-vergunning ter vaststelling aan Provinciale Staten worden aangeboden.

Provinciale Staten zijn over het PIP en de relatie met de Wnb-vergunning geïnformeerd middels een mededeling portefeuillehouder van 29 oktober 2024 (DOC-00704993), de technische briefing op 26 januari 2024 en het overzicht stand van zaken Statenvoorstel PIP MAA Proefdraaiplaats Maastricht Aachen Airport (dossiernr. 280).

Luchthavenbesluit

De in het kader van de luchthavenbesluitprocedure opgestelde m.e.r.-notitie is in het najaar van 2024 ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W). Een reactie van het Ministerie van I&W wordt verwacht in het voorjaar van 2025. Provinciale Staten worden twee keer per jaar middels een voortgangsrapportage in het kader van de Regeling Grote Projecten geïnformeerd over de stand van zaken omtrent MAA.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

Maastricht Aachen Airport spant zich in om de in het businessplan 2022 vervatte ambities te verwezenlijken. Daarin zijn in 2024 de nodige stappen gezet. De in het businessplan voor 2024 geprognosticeerde groei van aantallen passagiers en vracht is evenwel niet gehaald.

Stichting Omgevingsfonds MAA: uitgevoerd conform planning.

Provinciaal Inpassingsplan MAA: planning is niet behaald in verband met het uitblijven van de Wnb-vergunning.

Luchthavenbesluit: planning is niet behaald.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 3.1.3. Maastricht Aachen Airport waren in 2024 de lasten begroot (bijgestelde begroting 2024) op € 8,61 mln. De werkelijke realisatie 2024 bedraagt € 14,80 mln. Hierdoor ontstaat een nadelig verschil van € 6,19 mln. Dit verschil is het gevolg van de financiële doorvertaling van PS besluitvorming (16 december 2022), waarbij Provinciale Staten hebben besloten om voorziene afwaarderingen jaarlijks ten laste te brengen van de begrotingsruimte, op basis van de geraamde verliezen in geval van een worse-case scenario. Deze afwaarderingen bedragen in 2024 € 7,74 mln. Het resterende verschil bedraagt € 1,55 mln. (positief) en bestaat uit aanpassing van de te verwachten uitgaven van een project bij het Omgevingsfonds MAA (€ 0,90 mln.) en onderbestedingen in 2024 op een aantal posten (€ 0,65 mln.).

Deze bedragen zullen deels (€ 1,53 mln.) in de komende jaren nodig zijn om, ter uitvoering van het programma, aan de verplichtingen te kunnen voldoen en moeten worden overgeboekt naar 2025

Geld (indicator)

Wat hebben we bereikt?

3.2. Innovaties voor de maatschappelijke opgaven

- In 2027 is de innovatiekracht van het Limburgse MKB verbeterd, waardoor ondernemers via maatschappelijk verantwoorde innovaties en ondernemerschap bijdragen aan een duurzaam, circulair, gezond en digitaal Limburg;
- In 2027 zijn er meer startende innovatieve ondernemers vanuit de ecosystemen, het onderwijs en via acquisitie, allen gericht op de transitie;
- In 2027 is er voor Limburg een dekkend financieringsinstrumentarium voor startende ondernemers.

Liggen we op koers?

Er is actief en succesvol ingezet op de ontwikkeling van de innovatiekracht van het Limburgse MKB. Daarbij maken wij gebruik van het specifiek daarvoor opgezette programma Limburg Toekomstbestendig en deelname van het Limburgse MKB aan Europese gefinancierde projecten en nationale innovatieprogramma's zoals de MIT-regeling: MKB-innovatiestimulering Regio en Topsectoren. Daarnaast onderzoeken wij in hoeverre flankerend beleid de concurrentiekracht van MKB-bedrijven kan versterken. Hierbij zijn de volgende moties meegenomen:

- Motie 2995 3e Gewijzigde Motie 2995 Jetten c.s. inzake Stimuleringsregeling verduurzaming MKB.
- Motie 3057 2e Gewijzigde Motie 3057 Jenneskens c.s. inzake MKB-toets voor provincie.

De ontwikkeling van de Brightlands campussen ligt op koers, maar ziet zich ook gesteld voor nieuwe uitdagingen. De campussen vervullen hun rol in het samenbrengen van kennis, onderwijs en ondernemerschap op vier locaties in Limburg goed. Er wordt gewerkt aan groei en verdere professionalisering. Er vindt ook meer en meer samenwerking plaats tussen de vier Brightlands campussen. Ontwikkelingen in de omgeving zoals mondiale tegenwind voor circulaire economie, of een terugtrekkende aandeelhouder, of de krapte aan talent werpen uitdagingen op. Daarnaast ontstaan er ook nieuwe kansen bijvoorbeeld op dossiers als defensie, verduurzaming van Chemelot of de impuls voor een geïntegreerde gebiedsontwikkeling in Maastricht.

Wat merkt de Limburger ervan?

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. Hierbij is de Provincie natuurlijk ook afhankelijk van partners en andere autonome ontwikkelingen. De indicatoren zijn terug te vinden in het onderdeel Indicatoren begrotingsprogramma's. De stand van de indicatoren is gelijk aan de stand zoals gepresenteerd bij de Najaarsnota 2024.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

3.2.1. Innovaties voor de maatschappelijke opgaven

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Omschrijving

LIOF- innovatieprogramma Limburg Toekomstbestendig (LTB)

Binnen het MKB-innovatieprogramma 'Limburg Toekomstbestendig' zijn in 2024 93 aanvragen ingediend waarvan er uiteindelijk 49 zijn goedgekeurd. Alle projecten zijn gekoppeld aan de verschillende transitiecirculair, digitaal, energie en gezondheid en leveren een significante bijdrage aan de maatschappelijke opgaven voor Limburg. Financieel gaat het om een impuls van € 1,05 mln. om de innovatiekracht te versterken.

Daarnaast is de inzet van LIOF bij de uitvoering van de valorisatiestrategie cruciaal. Dat gebeurt in de vorm van deelname aan verschillende Interregprojecten zoals ET2SME's en ET Pathfinder Smart Skills Lab.

Europese Programma's

Binnen de Europese programma's, zowel mainstream programma(OPZUID), het Just Transition Fund (JTF), het NorthWestEurope programme(NWE) en de drie grensoverschrijdende (INTERREG) programma's, zijn in totaal 88 projecten goedgekeurd met deelname van Limburgse partners bestaande uit MKB-bedrijven, kennisinstellingen en publieke partijen. Hiermee gepaard gaat een totale financiële impuls van € 420,68 mln. met een provinciale bijdrage van € 9,15 mln. aan de Limburgse partners in deze projecten. De projecten zijn gericht op innovatie, een groener (circulair), gezond en socialer programmagebied. Een bijzonder project is SME Transition Innovation Partner Projects (STIPP) welk is ontworpen om tegemoet te komen aan de behoeften van kleine en middelgrote ondernemingen in de Maas-Rijn regio om het concurrentievermogen en innovatiekracht te versterken middels product- en procesinnovaties die bijdragen aan de maatschappelijke transitie. Binnen het programmagebied Vlaanderen-Nederland is reeds een gelijksoortig project lopende, Crossroads.

MIT-regeling

Binnen de MIT-regeling slechts 60 projecten goedgekeurd van de 105 ingediende aanvragen dit jaar. Onze verwachting was gebaseerd op het bovengemiddelde aantal projecten in het jaar voorafgaand (2023) derhalve zijn er extra middelen afgeroepen voor 2024. Het thans teveel aan gereserveerde middelen wordt doorgeschoven naar 2025 waarbij de verwachting is dat deze dan alsnog uitgezet worden. Opvallend bij de batch van 60 toekenningen is dat, naast projecten op het vlak van gezondheid en zorg (aantal 11), het overgrote deel van de projecten (aantal 29) gericht is op sleuteltechnologieën.

Financieringsinstrumentarium

In 2024 hebben wij een dekkend financieringsinstrumentarium voor onze startende ondernemingen. Via het Limburg Start-up Capital Fund (LSCF) zijn 10 nieuwe start-ups en scale-ups ondersteund. En daarnaast 2 nieuwe start-ups via het Brightlands Venture Fund4. Eén lijn binnen het LSCF, het Limburg Vroege Fase fund, eindigt de uitzettingsperiode eind Q1 2025. In 2024 zijn wij reeds gestart met de opzet van een aansluitend fonds waarvan de startdatum gepland staat in 2025.

MKB Duurzaamheidsfonds

Om de concurrentiekracht van bedrijven verder te versterken, hebben wij onderzocht of een nieuw MKB Duurzaamheidsfonds voor Limburg gewenst is (3e Gewijzigde Motie 2995 Jetten c.s. inzake Stimuleringsregeling verduurzaming MKB). Bij de afhandeling van deze motie heeft provincie Limburg zich

aangesloten bij het gezamenlijk initiatief van Qredits, het Ministerie van Economische Zaken, de ASN Bank en BNP Paribas.

Vanaf 1 oktober 2024 biedt Qredits een MKB Duurzaamheidslening aan van maximaal € 50.000,00 met een gunstige rente van 4,95%. Deze lening is speciaal ontwikkeld voor MKB-ondernemers die willen investeren in energieopwekking en energiebesparing. De Nederlandse overheid subsidieert de helft van de rentelasten.

Het Ministerie van Economische Zaken heeft hiervoor € 10 miljoen verstrekt vanuit het Klimaatfonds tot eind 2026. Hiermee is het mogelijk om landelijk ongeveer 1.750 ondernemers te helpen met hun verduurzamingsplannen. Voor deze landelijke MKB Duurzaamheidslening zijn géén provinciale middelen benodigd.

De MKB Duurzaamheidslening kan aangewend worden voor:

- Opwekking en opslag van energie
- Energiebesparing voor het bedrijfspand
- Energiebesparing bij machines en apparatuur
- Elektrisch rijden
- Overige verduurzaming

Op 12 november 2024 hebben de Staten een Mededeling Portefuillehouder inzake Motie 2995 ontvangen.

MKB-toets

Naar aanleiding van de "2e Gewijzigde Motie 3057 Jenneskens c.s. inzake MKB-toets voor provincie" hebben wij samen met onze koepelorganisaties onderzocht wat de mogelijkheden en meerwaarde kan zijn van het instellen van een MKB-Toets. Door het betrekken van individuele MKB-ondernemers in een vroege fase, kunnen zij meedenken over de mogelijke invoering en uitwerking van provinciale regelgeving en beleidsinstrumenten. In 2024 is het voorstel verder opgewerkt waarna de Staten een Mededeling Portefuillehouder hieromtrent ontvangt.

Rol Provincie: aanjager, financier, ondersteuner, partner (aandeelhouder)

Kwaliteit

Over de kwantitatieve behaalde resultaten van de Europese Programma's en de innovatie regelingen voor MKB-bedrijven rapporteren wij middels de daarvoor opgestelde indicatoren. Deze zijn allen behaald.

Kwaliteit van de projecten worden gewaarborgd door de expertmeetings en selectiecomités.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

De genoemde activiteiten onder Limburg Toekomstbestendig, de Europese Programma's, en de MIT-regeling zijn continue doorlopend en duren de volledige collegeperiode.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 3.2.1. Innovaties voor de maatschappelijke opgaven zijn in 2024 de lasten begroot op € 18,63 mln. De werkelijke realisatie 2024 bedraagt € 16,15 mln. Hierdoor ontstaat er een voordelig verschil van € 2,48 mln. Dit verschil in 2024 heeft betrekking op:

- onderbesteding van € 0,58 mln. van de MIT-regeling (MKB Innovatiestimulering Regio en Topsectoren). Op basis van de inschrijvingen was een hogere Limburgse bijdrage verwacht voor 2024, wat heeft geleid tot een extra afroep van middelen uit de programmareserve van € 0,35 mln. bij de Najaarsnota 2024. Deze extra middelen blijken voor 2024 niet nodig te zijn, dus deze middelen vloeien terug naar de programmareserve. De resterende € 2,30 mln. is nodig ter dekking van de uitvoeringskosten van de MIT-regelingen 2019-2024;
- aanpassing van de te verwachten uitgaven van een aantal regiodeal projecten (€ 0,97 mln.);
- niet bestede middelen voor cofinanciering. Voor de periode 2024-2027 is een bedrag van € 8,10 mln. voor Werken aan een toekomstbestendige economie bestemd voor cofinanciering van samenwerkingsprojecten die aanspraak maken op Europese en nationale fondsen. De niet bestede middelen van € 0,69 mln. van 2024 worden overgeboekt naar 2025.

Om te voldoen aan onze verplichtingen en verdere uitvoering van bestaand beleid mogelijk te maken, wordt € 2,08 mln. gefaseerd naar 2025 via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator)

3.2.2 Brightlands

Omschrijving

Brightlands Chemelot Campus

Als gevolg van de herziene samenwerkingsovereenkomst die in 2023 is gesloten zijn er door de partners, zoals aangekondigd, een aantal wijzigingen in de structuur doorgevoerd. DSM Nederland BV heeft haar belangen in de Brightlands Chemelot Campus overgedragen aan haar 100% dochtervennootschap DNL Chemelot BV. Ook in de provinciale governancestructuur hebben wijzigingen plaatsgevonden en is die structuur eenvoudiger en overzichtelijker geworden, waarmee ook het risico voor de Provincie verder is gemitigeerd.

Brightlands Circular Space is in 2024 verder ontwikkeld.

In 2024 is de volledige programmafinanciering voor de kennisinstellingen toegekend vanuit het rendement van het vastgoed en ter instandhouding van de kennisinfrastructuur.

Er is een verslechtering in de plasticmarkt te zien. Mede vanwege achterblijvende wet- en regelgeving op het gebied van recyclingverplichting alsmede de veel goedkopere virgin plastics op de markt, maakt dat bedrijven huiverig zijn om verder te innoveren en te investeren. Reden waarom de campusdirectie haar acquisitiebeleid aanpast met gerichte acquisitie op het gebied van circulariteit en daarbij ook de bredere recyclingmarkt betreft.

Brightlands Campus Greenport Venlo

Brightlands Campus Greenport Venlo focust zich op innovatie in de hoogwaardige tuinbouw keten. De campus is de plek waar innovatie binnen alle schakels in de tuinbouwketen van de toekomst wordt vormgegeven. Er wordt geïnnoveerd voor gezondheid: gezonde voeding (voor de consument), een gezonde omgeving (met een zo minimale footprint) en een gezonde bedrijfsvoering (maximale opbrengst met minimale arbeid). Er wordt steeds meer afgestemd en samengewerkt met innovatie-ontwikkellocaties buiten Limburg, waarbij de onderscheidende kracht van de campus wordt ingezet. De Provincie werkt hierin samen met UM (BCGV) en Gemeente Venlo (CVGV) als andere aandeelhouders.

De campusorganisatie heeft het jaarplan 2024 uitgevoerd, welke is vastgesteld in de aandeelhoudersvergadering van 21 december 2023. De uitvoering van het groeiplan BCGV staat daarin centraal. Zo is de campus gestart met de uitvoering van het project Greenport Innovation and Learning Labs (GRILL) en zijn de (onderzoeks) faciliteiten 'Future of Food Experience Center' (interactieve reis door de wereld van de Nederlandse land- en tuinbouw) en 'Brightlands NovaBite' (expertisecentrum voor consumentenonderzoek en productoptimalisatie, gericht op de beleving van de consument) geopend. Daarnaast zijn er in 2024 subsidies verleend uit de Regiodeal Noord-Limburg voor het R&D programma Success4BioActives en de R&D faciliteiten Next Generation Farming en Roboticalab. Al deze initiatieven versterken de innovatiekracht die uitgaat van de campus.

De vastgoedorganisatie heeft de opgave rondom het onderhoud van de Villa Flora en Innovatoren, zoals de WKO en het dak, met ondersteuning van een vastgoeddirecteur geconcretiseerd (dak) en uitgevoerd (WKO). Daarnaast is de verdere inrichting van de vastgoedorganisatie vormgegeven en worden acquisitietaken uitgevoerd gericht op het aantrekken van nieuwe bedrijvigheid.

Brightlands Maastricht Health Campus

In het eerste kwartaal van 2024 heeft de campusorganisatie de uitvoering van haar jaarplan voor 2024 opgepakt en dit doorgezet geheel 2024. Daarnaast heeft de campusorganisatie verder ingezet op het valoriseren van de UM en MUMC+ kennis en het uitbouwen van het ecosysteem.

Voor wat betreft funding van projecten is in de loop van 2024 duidelijk geworden dat het nationale groeifonds niet meer de mogelijkheden gaat bieden die het in het verleden bracht. Er wordt dan ook doorlopend gezocht naar alternatieve Rijks- en EU middelen en samenwerkingspartners.

Voor wat betreft de gebiedsontwikkeling hebben wij samen met de hierin betrokken partijen gemeente Maastricht, Universiteit Maastricht en het MUMC+ in 2024 een start gemaakt om een integraal businessplan op te stellen, dat zowel ruimtelijke als economische aspecten zal omvatten.

Brightlands Smart Services Campus

Met het aantreden van de nieuwe campus CEO van de Brightlands Smart Services Campus, Walter Pijls sinds 1 januari 2024, heeft de campusorganisatie Campus Heerlen Management & Development in 2024 al flinke stappen gezet. Zo is het campusgebouw inmiddels vrijwel volledig gevuld, is een stevig en kwalitatief hoogwaardig campusteam neergezet, wordt verder gebouwd aan een financiële stabiele

situatie en zijn vruchtbare samenwerkingsrelaties aangegaan met nationale, regionale en internationale partijen. Ook is de campus het kloppend hart van de AI-hub Brightlands, één van de zeven landelijke AI-hubs. Deze landelijke positionering blijft zijn vruchten afwerpen met diverse projecten, labs en financieringsinstrumenten. Na een aantal maanden van inventarisatie bij aanvang van 2024, is de nadruk komen te liggen op de financiële toekomst van de campusorganisatie met stevige targets in het campusteam. Daar waar nodig zijn wijzigingen doorgevoerd in de campusorganisatie, -oriëntatie, projecten en activiteiten om focus aan te brengen in de doorontwikkeling van het ecosysteem en het bijdragen aan de lokale, nationale en euregionale economie. Voornaamste doel daarbij was het laten toenemen van externe inkomsten voor de campus.

De terugblik op 2024 is met een aantal hoofdlijnen weer te geven. Allereerst heeft het streven naar het verkleinen van de financiële afhankelijkheid geleid tot een zorgvuldige analyse van de financiële situatie van de campus en een grondige evaluatie van de mogelijke risico's. Daarbij is gestart met het ontwikkelen van nieuwe verdienmodellen en met het verbeteren van bestaande verdienmodellen. Ook zijn samen met de andere Brightlands-campusen stappen gezet om de samenwerking op backoffice activiteiten verder te intensiveren. Vervolgens is, om meer grip te krijgen op de financiële situatie, de projectenadministratie herzien. Belangrijke verbeteringen in dat kader zijn onder andere de urenregistratie en een herziene begrotingsopzet. Ook is conform wens van de aandeelhouders in 2024 focus aangebracht in de activiteiten van de campusorganisatie, waarbij domeinen niet alleen zijn aangescherpt maar ook prioritering hebben gekregen. Op het gebied van communicatie en marketing zijn in 2024 ook wezenlijke stappen gezet, waarbij het vergroten van de naamsbekendheid en zichtbaarheid van zowel de campus als het ecosysteem een belangrijke prioriteit was. Tenslotte kan worden genoemd dat de totale subsidieopbrengst voor de campusorganisatie in 2024 aanzienlijk hoger was (+ 215k) dan begroot. Dit is vooral te danken aan een intensievere inzet op het maximaliseren van de subsidie uittrekkingen, met meer uren van medewerkers die aan subsidieprojecten zijn toegewezen tot gevolg. De hogere inkomsten zijn voor een aanzienlijk deel het resultaat van grotere opbrengsten uit de toegekende subsidies voor projecten binnen AiNed en EDIH-SNL.

De Campus Heerlen Huisvesting BV is in gesprek met ABP over de overname van het gebouw waarin de campus is gehuisvest. In lijn met het vastgoedbeleid van haar moeder ABP, wil APG geen eigenaar van het vastgoed worden. Om de campusontwikkeling optimaal te faciliteren en de koop van het gebouw mogelijk te maken is APG bereid terug te treden als aandeelhouder van CHV BV. Uw Staten zullen medio dit jaar worden geïnformeerd over het verloop van dit traject en waar aan de orde worden betrokken in dit proces.

Brightlands

Op 20 maart 2024 is het startup versnellingsprogramma 'Brightlands Startup League' gelanceerd. Vanuit deze gezamenlijke aanpak van de Brightlands campusen, LIOF, UM en de Provincie worden startende bedrijven ondersteund zodat meer en meer succesvolle jonge bedrijven ontstaan en groeien. De eerste masterclasses zijn gepland en uitgevoerd. Op 26 september 2026 heeft het eerste grote Brightlands Startup League evenement plaatsgevonden. De samenwerking op communicatie en in de opbouw van het merk Brightlands is doorgezet.

In juni is besloten om een bestuurlijk kwartiermaker aan te stellen met als opgave om de groeiende samenwerking tussen de campusen verder te stimuleren en te helpen om het draagvlak onder de Brightlands campusen met meer partijen te verbreden. Deze is per 1 september 2024 begonnen en heeft in december zijn eerste bevindingen gedeeld.

Kwaliteit

In het Statenbesluit 'Brightlands - visie en rol Provincie Limburg' c.s. is vastgelegd wat de inzet van de Provincie gaat zijn in de periode tot 2030. Over de realisatie van de inhoudelijke doelen rapporteren wij in de Brightlands Rapportage (in het kader van de Regeling Grote Project). Daarin zijn ook de beoogde resultaten benoemd. De Brightlands Rapportage 2024 - tweede voortgangsrapportage' is op 25 juni 2024 als informierend stuk aan Provinciale Staten gezonden (GS DOC-00661801).

Op 29 november 2024 heeft de jaarlijkse informatiesessie voor PS over Brightlands, als onderdeel van de rapportage, op de Brightlands Campus Greenport Venlo plaatsgevonden.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

De Statenbesluiten hebben betrekking op de periode 2023-2030. De inzet van de Provincie is uitgezet voor dezelfde periode.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 3.2.2. Brightlands zijn in 2024 de lasten begroot op € 5,31 mln. De werkelijke realisatie 2024 bedraagt € 7,67 mln. Hierdoor ontstaat er een nadelig verschil van € 2,36 mln. Dit verschil in 2024 heeft betrekking op:

- afwaardering financiële vaste activa (-/- € 3,58 mln.);
- vertraging in de subsidiëring van de projecten ten behoeve van het versterken van kennisinfrastructuur BSSC, die was voorzien in 2024 (€ 0,49 mln.);
- de subsidieverlening van Project Smart Health Alliantie Limburg (€ 0,50 mln.);
- lagere realisatie van proceskosten (€ 0,23 mln.).

Om te voldoen aan onze verplichtingen en verdere uitvoering van bestaand beleid mogelijk te maken wordt € 1,14 mln. gefaseerd naar 2025 via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator)

Wat hebben we bereikt?

3.3. Een gezonde arbeidsmarkt

- In 2027 is de flexibiliteit en robuustheid van de onderwijsinfrastructuur (MBO, HBO en WO) in Limburg versterkt en vergroot;
- In 2027 is er een Leven Lang Ontwikkelen-infrastructuur die de inwoners van Limburg in staat stelt om hun kennis en vaardigheden op peil te houden;
- In 2027 werken onderwijs, bedrijfsleven en overheid samen aan de kritische factor human capital bij het doen slagen van de transities.

Liggen we op koers?

Kijkend naar de gestelde doelstellingen zijn 4 van de 6 doelstellingen in 2024 volledig gerealiseerd. De overige 2 doelstellingen (aangaande de Vakmanschapsagenda en de Grensinfopunten) zijn deels in 2024 gerealiseerd.

Wat merkt de Limburger ervan?

Aan de hand van indicatoren maken wij zichtbaar of we op koers liggen met het behalen van onze doelstellingen voor deze Statenperiode. Hierbij is de Provincie natuurlijk ook afhankelijk van partners en andere autonome ontwikkelingen. De indicatoren zijn terug te vinden in het onderdeel Indicatoren begrotingsprogramma's. De stand van de indicatoren is gelijk aan de stand zoals gepresenteerd bij de Najaarsnota 2024.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

3.3.1. Een gezonde arbeidsmarkt

Omschrijving

Met de uitvoeringsagenda 'Een gezonde arbeidsmarkt' werken we aan een arbeidsmarkt waarin iedere (nieuwe) Limburger in staat is om een duurzame werkplek te vinden, mee te kunnen bewegen met veranderingen en zichzelf verder te ontwikkelen.

Hierbij richten we het arbeidsmarkt- en onderwijsbeleid op de sociaal maatschappelijke opgaven:

- Onderwijsopgave: een meer toekomstbestendig onderwijslandschap (mbo-hbo-wo) in Limburg dat de transities ondersteunt (kennis als brandstof voor innovatie) en minder kwetsbaar is voor de rigiditeit van het nationale systeem en met aanhaking van bedrijfsleven. Een onderwijslandschap dat ook binnen de demografische realiteit van Limburg in staat is om mensen op te leiden zodat deze goed blijven aansluiten op de behoeften in de regio;
- Kwalitatieve opgave: Het beter op peil houden van kennis en vaardigheden ('Leven Lang Ontwikkelen'), waarmee een bredere inzetbaarheid in een voortdurend veranderende arbeidsmarkt wordt bereikt. Blijven leren en ontwikkelen wordt gestimuleerd en is makkelijk toegankelijk, voor iedereen. Bedrijfsleven en onderwijs zijn hier samen voor verantwoordelijk;
- Kwantitatieve opgave: een betere balans tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. Een dynamiek waarin de vraag naar personeel onderdeel is van strategisch HR beleid.

We gaan met dit uitvoeringsprogramma bijdragen aan deze arbeidsmarktopgaven via drie actielijnen:

- Actielijn 1: Toekomstbestendige onderwijsinfrastructuur
- Actielijn 2: Toekomstbestendige en wendbare beroepsbevolking
- Actielijn 3: Vraag en aanbod in balans

Voor de activiteiten in deze drie actielijnen is vooralsnog de inzet van € 10,0 mln. uit de programmareserve Arbeidsmarkt en Onderwijs voorzien.

Rol Provincie: ondersteuner, subsidiënt, partner

Kwaliteit

In 2024 zijn per doelstelling de volgende resultaten gerealiseerd:

– In 2024 is de Bestuurstafel Onderwijs met alle hoger- en beroepsonderwijsinstellingen in totaal vier keer bij elkaar gekomen. Daarmee is de doelstelling van twee ruimschoots behaald. Tijdens deze overleggen zijn onder meer de volgende thema's aan bod gekomen: Onderwijsmanifest, rijkontwikkelingen, lobby en regiodeals. Majeure projecten zoals Einstein Telescope en Beethoven. Met name in de Limburgse lobby rondom het thema internationale studenten is het Bestuurlijk Overleg Onderwijs zeer waardevol gebleken. Door de intensieve afstemming en korte lijnen, zijn er diverse gezamenlijke lobby acties opgezet, zoals de lobby rondom het Onderwijsmanifest, de gezamenlijke (voorbereiding van) het werkbezoek van Minister Bruins en de vele media aandacht die dit thema heeft gekregen.

– In 2024 heeft er eenmalig een breed bestuurlijk overleg plaatsgevonden met alle strategische arbeidsmarktpartners (o.a. UWV, arbeidsmarktregio's, werkgeversverenigingen en vakbonden). Daarmee is de doelstelling behaald. Tijdens dit overleg zijn diverse thema's met elkaar gewisseld, zoals actuele stand van zaken van de arbeidsmarkt en de ontwikkeling van de arbeidsmarktinfrastructuur. Tijdens het overleg bleek er geen nadrukkelijke behoefte bij partners om dit overleg structureel voort te zetten. De bestuurlijke afstemming vindt daarom incidenteel en op thema plaats.

– In 2024 is er door alle MBO-instellingen (Yuverta, Vista, Gilde) in Limburg gezamenlijk gewerkt aan een nadere uitwerking van de Vakmanschapsagenda MBO 2030. Hierbij zijn tot nu toe de volgende gezamenlijke thema's benoemd: Leven Lang Ontwikkelen en Kwetsbare jongeren. Het daadwerkelijke plan ligt er echter nog niet. De doelstelling is daarmee deels gerealiseerd.

– In 2024 zijn de volgende onderwijs- en of arbeidsmarktprojecten met Limburgse partners ingediend binnen Rijks- of Europese regelingen:

- **ESF+ aanvraag VDL Nedcar:** begeleiding en scholing van ontslagen VDL Nedcar medewerkers door de Arbeidsmarktregio Zuid-Limburg. Dit project versterkt de reguliere dienstverlening die is vormgegeven binnen het Werkcentrum Zuid-Limburg (locatie Geleen). Voor ons als provincie een belangrijk project in het kader van het vergroten van de arbeidsparticipatie van mensen met een kwetsbare positie op de arbeidsmarkt door middel van ondersteuning van de arbeidsmarktregio's. Status: Toegekend. € 250.000 cofinanciering geleverd.
- **CrossCircular:** de 5 universiteiten binnen de Euregio Maas Rijn, te weten Universiteit de Liège, Universiteit Hasselt, RWTH Aachen, Universiteit Maastricht en de Open Universiteit hebben onderpenvoerderschap van de EGTS-EMR in december 2024 gezamenlijk een EFRO projectvoorstel ingediend ten behoeve van het bevorderen van grensoverstijgende samenwerking zodat studenten aan meerdere universiteiten onderwijsmodules kunnen volgen, in eerste instantie gericht op het brede veld van circulariteit. Voor ons als Provincie en belangrijk project in het kader van het bevorderen van trinationaal onderwijs. Status: ingediend 1e ronde Interreg EMR, in afwachting van beoordeling.
- **Care4Future:** In zowel Nederland als Vlaanderen kampt de zorgsector met grote uitdagingen op de arbeidsmarkt, waaronder vergrijzing en ontgroening. Er is sprake van toenemende personeelstekorten. Dit project beoogt een aanzienlijke verbetering te bewerkstelligen voor deze

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

personeelstekorten door middel van een gezamenlijke Vlaams-Nederlandse aanpak, waarbij voortgebouwd wordt op succesvolle arbeidsmarktinitiatieven en innovatietrajecten uit het verleden (waaronder het project Samen aan Zet). Het primaire doel is het ontwikkelen en implementeren van op maat gemaakte oplossingen voor knelpunten in de zorgarbeidsmarkt, en daarmee een krachtige impuls te geven om deze uitdagingen aan te pakken. Status: ingediend bij Interreg Vlaanderen-Nederland, maar afgewezen en niet opnieuw ingediend.

- **Next Steps voor Nieuwkomers:** Nederland en Vlaanderen hebben beiden te maken met een significant tekort aan verpleegkundigen en sociaal werkers. Parallel hieraan bestaat er een groep hoger opgeleide anderstalige nieuwkomers in diezelfde landen die beschikken over relevante diploma's en ervaring. Echter, door obstakels, zoals taalbarrières en de niet-erkenning van hun diploma's of ervaring, blijft hun potentieel onbenut. Dit project beoogt het exploreren van oplossingen om deze situatie aan te pakken. Het project heeft als doelgroepen: de nieuwkomers met een buitenlands diploma in verpleegkunde of sociaal werk in Vlaanderen en Nederland en de werkgevers. Status: eerste goedkeuring Interreg Vlaanderen-Nederland, ingediend voor tweede ronde.

Daarmee is de doelstelling van 2 ingediende projecten behaald en liggen we op schema op om einde 2027 4 toegekende projecten te behalen.

– In 2024 zijn de mogelijkheden van het LLO Collectief (gericht op basisvaardigheden en laaggeletterdheid) verkend met de drie arbeidsmarktregio's in Limburg. Deze gesprekken hebben ertoe geleid dat we de regio's gaan ondersteunen met het vormen van een LLO collectief gericht op basisvaardigheden. Deze activiteit geeft uitvoering aan motie 3060.

– In 2024 heeft er een evaluatie plaatsgevonden van de grensinformatiepunten, hieruit is gebleken dat de dienstverlening van de Grensinformatiepunten onder druk staat vanwege een toenemend aantal vragen en een stijgende complexiteit van de vragen. Daarnaast is er sprake van een stijging van loonkosten. Op basis van deze evaluatie worden er vervolgspraken gemaakt over de financiering met de GIPS. In 2024 is zijn de eerste gesprekken hierover gevoerd en hebben de Grensinformatiepunten een subsidieaanvraag ingediend. Hiermee is de doelstelling deels gerealiseerd.

Stand van zaken moties Arbeidsmarkt en Onderwijs:

Gewijzigde Motie 3063 Zeedzen c.s. inzake Geef VDL NedCar medewerkers een toekomstperspectief – motie is uitgevoerd via Voorjaarsnota 2024.

Motie 2992 'Brightlands Campussen betrekken ook leerlingen uit het voortgezet onderwijs' (vo) en motie 3062 'Invoeren Brightlands prijs voor beste profielwerkstuk van leerlingen uit het voortgezet onderwijs' - motie is uitgevoerd. Zie mededeling portefeuillehouder van 3-12-2024.

2e Gewijzigde motie 3062 Loomans c.s. inzake Brightlands prijs beste PWS leerlingen uit voortgezet onderwijs - motie is uitgevoerd. Zie mededeling portefeuillehouder van 3-12-2024.

2e Gewijzigde Motie 3060 Berghorst c.s. inzake LLO Collectief Laagopgeleiden en Laaggeletterden – motie is in uitvoering (zie ook toelichting hierboven).

Gewijzigd motie 2941 Jenneskens c.s. inzake internationale studentenstad en regio – motie is uitgevoerd. Zie mededeling portefeuillehouder van 17-12-2024.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

Kijkend naar de beoogde doelstellingen, zijn 4 van de 6 doelstellingen volledig gerealiseerd. Twee doelstellingen zijn niet volledig afgerond in 2024.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 3.3.1. Een gezonde arbeidsmarkt zijn in 2024 de lasten begroot op € 2,32 mln. De werkelijke realisatie 2024 bedraagt € 1,99 mln. Hierdoor ontstaat er een voordelig verschil van € 0,33 mln, dat wordt veroorzaakt door vertraging in de subsidieaanvraag van EMR Lingua Coördinatiecentrum ten behoeve van toekomstbestendige onderwijsinfrastructuur.

Om te voldoen aan onze verplichtingen en verdere uitvoering van bestaand beleid mogelijk te maken, wordt € 0,34 mln. gefaseerd naar 2025 via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator)

Wat hebben we bereikt?

3.4. Verduurzaming en circulaire economie

- Tegen 2027 heeft de Limburgse economie een grotere mate van circulariteit bereikt door de implementatie van R-strategieën, waarmee we in lijn zijn met de nationale doelstelling van 50% circulariteit tegen 2030;
- In 2027 werken onderwijs, bedrijfsleven en overheid intensief samen om de menselijke factor in de circulaire transitie te versterken;
- In 2027 zijn de ruimtelijke, juridische, digitale en financiële randvoorwaarden zo ingericht om de uitrol van kansrijke ontwikkelingen mogelijk te maken.

Liggen we op koers?

De transitie naar een circulaire economie is een complexe maatschappelijke opgave, waarvoor ingrijpende veranderingen nodig zijn in de productie en consumptie van goederen en diensten en waarbij meerdere generaties betrokken zullen zijn. Tevens vraagt versnelling om aanpassing van de spelregels, waaronder veranderingen van bestaande wet- en regelgeving en nieuwe vormen van financiering, die de

beoogde transitie naar een circulaire economie ondersteunt en aanjaagt waardoor de reeds gezette stappen kunnen uit groeien tot het nieuwe normaal.

Dit betekent dat de doorzettingskracht van de Provincie beperkt is en we mede afhankelijk zijn van partners en ontwikkelingen op Rijks- en EU niveau. Onze inspanningen zijn gericht op het (samen met andere provincies) beïnvloeden van Rijks- en EU beleid (o.a. duurzaamheidsambitie Chemelot) en het - vanuit onze provinciale rol- ondersteunen van kansrijke ontwikkelingen. M.b.t. deze activiteiten liggen we op koers.

Ten aanzien van de doelstelling van 50% circulariteit tegen 2030 zien we zowel op rijks- als provinciaal niveau dat het zeer lastig zal zijn om deze doelstelling, voor 2030, te halen. Echter, met onze diverse activiteiten op provinciaal niveau leveren we een bijdrage en met de uitvoering van deze activiteiten liggen we op koers voor 2027.

Wat merkt de Limburger ervan?

De mondiale klimaat- en natuurdoelen zijn niet haalbaar zonder het grondstoffengebruik terug te dringen. Daarnaast is vanwege geopolitieke ontwikkelingen de beschikbaarheid van grondstoffen in de toekomst geen vanzelfsprekendheid en kunnen daarmee samenhangende prijs- fluctuaties nadelig uitpakken voor burgers en bedrijven. De noodzaak om radicaal minder en efficiënter grondstoffen te gebruiken is dan ook zowel vanuit economische- als vanuit milieuoverwegingen evident en dat is precies waar de transitie naar een circulaire economie zich op richt. Door slim productontwerp zijn minder of minder schadelijke grondstoffen nodig, is reparatie mogelijk zodat producten en onderdelen langer meegaan en is hoogwaardige recycling eenvoudiger te realiseren waardoor over de hele levensduur minder grondstoffen nodig zijn. En naarmate bedrijven meer circulair opereren, zijn ze meer toekomstbestendig.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

3.4.1. Verduurzaming en circulaire economie

Omschrijving

Het bedrijfsleven wordt versterkt door een duurzame circulaire economie. Dit heeft gunstige consequentie voor de concurrentiepositie van Limburg. We blijven ons actief inzetten voor nationaal en Europees beleid dat de industrie zoals die van het grote industriecluster Chemelot versterkt, verduurzaamt en vergroent. Verduurzaming en circulair ondernemen vraagt kennis, samenwerking en investeringen.

Wij zetten onze innovatie-instrumenten in en delen onze kennis en ervaring. Om versnelling, opschaling en impact te genereren is focus noodzakelijk. We zetten daarom in op vier prioritaire bedrijfsketens. Dit zijn:

- Chemie
- Biomassa en voedsel
- Circulair bouwen
- Duurzame maakindustrie.

Rol Provincie: bevoegd gezag, financier, partner, toetser, procesmanager, ondersteuner, aanjager

Kwaliteit

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

- Het circulair bouwend programma Zuid-Nederland is samen met Limburgse partners gestart. Circulaire en duurzame bouw wordt hierdoor aangejaagd.
- Impulsprogramma Biocirculaire Economie Limburg (IBEL) is voor Limburg uitgevoerd en wordt momenteel geëvalueerd.
- Innovatie van het MKB om de transitie naar een circulaire economie te versnellen, is gestimuleerd door inzet van programma Limburg toekomstbestendig en door het benutten van regionale investeringsfondsen. LIOF voert het programma uit en beheert de fondsen. In 2024 zijn er in totaal 25 projecten gehonoreerd op het gebied van circulaire economie.
- Provincie Limburg treedt op als 'eerste klant' (launching customer) via onze eigen inkoop (o.a. in de grond-, weg en waterbouw en facilitaire diensten). Op deze manier is innovatie en circulariteit binnen de leveranciersketen bevorderd. Circulaire winst is behaald in aanbestedingsprojecten variërend van fietspaden tot zit-sta bureaus en de herinrichting van het buitengebied van het Gouvernement.
- Nationale en Europese financieringsprogramma's zijn optimaal benut voor de provinciale doelen op het gebied van verduurzaming en circulaire economie. In 2024 zijn 23 projecten op het gebied van circulaire economie gestart door partners in Limburg met behulp van de financieringsprogramma's.
- Onze provinciale rol, ten aanzien van ruimtelijke inpassing, verbetering mobiliteit in en rondom de Chemelot site, communicatie en participatie, is samen met partners ingevuld. Hiermee ondersteunen we Chemelot in de ambitie om in 2050 klimaatneutraal en circulair te zijn.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

Uitvoering van de genoemde resultaten zijn per ultimo 2024 gerealiseerd.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 3.4.1. Verduurzaming en circulaire economie zijn in 2024 de lasten begroot op € 4,34 mln. De werkelijke realisatie 2024 bedraagt € 3,48 mln. Hierdoor ontstaat er een voordelig verschil van € 0,86 mln. Dit verschil in 2024 heeft betrekking op:

- Vertraging in de subsidieverlening voor het programma Limburg Toekomstbestendig. Deze is in januari 2025 toegekend in plaats van in 2024 (€ 0,45 mln.)
- Bijdrage aan het Leefbaarheidsfonds (€ 0,10 mln.).
- De doorlooptijd naar 2025 van omgevingsmanagement Chemelot. De procesmiddelen worden overgeboekt naar 2025 (€ 0,08 mln.).
- Vertraging bij het inkoopproces met betrekking tot het Circulair Bouwend Programma 2024-2027 (€ 0,16 mln.).

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Om te voldoen aan onze verplichtingen en verdere uitvoering van bestaand beleid mogelijk te maken, wordt € 0,89 mln. gefaseerd naar 2025 via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator)

Wat hebben we bereikt?

3.5. Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg

- In 2027 is er meer kennis over de land- en tuinbouw in Limburg en daardoor begrip ten aanzien van de sector en de transities.

In 2027 zijn er 120 agrarische koplopers en de innovatoren ondersteund met het marktrijp maken van kansrijke innovaties en concepten ten behoeve van de transities. Daarnaast zal er eind 2025 een uitgebalanceerd pakket beschikbaar zijn bij LIOF, tevens ten behoeve van de transities in de landbouw. Hierbij besteden we minimaal de helft van het beschikbare budget aan oplossingen die duurzaam en/of diervriendelijk zijn.

We werken aan een communicatiestrategie, waarmee we vanaf 2025 gaan zorgen voor actieve informatie naar de Limburgse agrariërs ten aanzien van kennis- en informatie overdracht en regelingen. Daarnaast beogen we met de communicatiestrategie ook educatieve en kleinschalige initiatieven te ondersteunen gericht op de relatie tussen boer en burger.

Tot slot werken we aan een platform waar partijen die betrokken zijn bij het perspectief van de blijvende ondernemer in Limburg. Om deze ondernemers te ondersteunen met het uitstippelen van de toekomstontwikkeling van hun bedrijf.

Liggen we op koers?

We liggen op koers om onze doelen in 2027 te behalen, maar we zien ook enkele uitdagingen op ons afkomen.

We zien dat de NSP (Nationaal Strategisch Plan) regeling rondom productieve investeringen ruim benut wordt, waardoor we budget van 2026 naar 2024 hebben geschoven. Hierdoor hebben we meer agrarisch ondernemers kunnen helpen met hun duurzame investeringen. Andere regelingen, gericht op samenwerken voor innovatie, blijken nog niet volledig het plafond te hebben bereikt. In de resterende periode bekijken we wat nodig is om het animo voor deze regelingen op te schroeven.

We zijn in 2024 in contact getreden met een aantal absolute koplopers in de land- en tuinbouw, waarbij we ook concreet hebben kunnen bijdragen aan het (door)ontwikkelen van projecten, fieldlabs op dergelijke bedrijven. Dit soort bedrijven zien we als inspiratie voor een grotere groep achtervolgers. De middelen die we besteden aan zowel NSP als voor dergelijke bedrijven zijn gericht op verduurzaming en/of dierwelzijn.

De ontwikkeling van de handreiking van de Blijversaanpak is in 2024 in gang gezet. We zien een kansrijke ontwikkeling van een aanpak ontstaan waarmee we onze Limburgse land- en tuinbouwer kunnen ondersteunen in de ontwikkeling van zijn of haar bedrijf richting een duurzame toekomst. Desondanks is

de verdere uitrol van een dergelijke aanpak erg afhankelijk van Rijksbeleid waarvan we in 2025 meer verwachten te horen.

De visie Toekomstperspectief Tuinbouwketen Limburg+ is, tezamen met diverse partners, opgeleverd tijdens een drukbezocht event op de Brightlands Campus Greenport Venlo. Als aanjager en voorzitter van dit platform zetten we ons in om deze visie verder te ontwikkelen tot een uitvoeringsprogramma.

Om tot een strategische communicatiestrategie te komen is een goede voorbereiding van belang. In 2024 zijn we gestart met deze voorbereiding en verwachten in 2025 over te kunnen gaan tot aanbesteding en uitvoering.

Wat merkt de Limburger ervan?

In 2024 zijn 91 ondernemers en projecten ondersteund met het ontwikkelen van projecten en innovaties op het vlak van de landbouw. Er is hierbij gebruik gemaakt van de volgende fondsen en regelingen:

- Europese fondsen (8x Interreg en 1x OPzuid);
- Limburgse NSP openstelling (67x);
- LIOF programma Limburg Toekomstbestendig (15x);
- Provinciale Regeling Economie & Innovatie (1x).

Van de bestede middelen in 2024 is 70% besteed aan projecten en investeringen die duurzaam/diervriendelijk zijn.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

3.5.1 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg

Omschrijving

We zijn trots op onze Limburgse land- en tuinbouw die behoort tot de top van de wereld. De sector heeft zich in de afgelopen decennia meermaals opnieuw uitgevonden en zal dit de komende jaren opnieuw moeten doen. De Limburgse agrarisch ondernemers zijn hierbij een essentieel onderdeel van de oplossing voor alle uitdagingen die landen in het landelijk gebied. Ondernemers die de komende jaren willen doorgaan met ondernemen, of daarmee willen starten, hebben hun blik op de toekomst gericht.

We richten ons op de doorontwikkeling van (bewezen) conceptuele ontwikkelingen en implementeerbare innovaties bij de koplopers en innovators van de sectoren. Daarnaast achten we het in het belang van de Limburgse agrariër dat hij maximaal gebruik kan maken van kennis en informatie die hem ondersteunt bij het maken van duurzame investeringsbeslissingen voor zijn bedrijf.

Binnen dit beleidskader streven we ernaar om de middelen die hieraan verbonden zijn zo veel mogelijk te laten landen op het boerenplan.

Dit doen we door middel van drie actielijnen:

1. Opgavegericht innoveren;
2. Strategisch verbinden;
3. De Limburgse land- en tuinbouw in beeld.

Rol Provincie: bevoegd gezag, subsidiënt, partner, toetser, procesmanager, ondersteuner

Kwaliteit

In 2024 zijn we gestart met de voorbereidingen van een aantal trajecten. Dit betreft:

- onderzoek naar de kansen voor wijnbouw en kleine teelten in Limburg;
- uitwerking van een handreiking voor de Agrarische Blijversaanpak Limburg;
- oplevering van het Toekomstperspectief Tuinbouwketen Limburg +.

Daarnaast hebben we geïnvesteerd in projecten van innovatieve koplopers in onze provincie (zoals Fieldlab Vitale Kip) en diverse projecten vanuit een Europees fonds worden geïnitieerd gefinancierd.

In 2024 zijn er enkele openstellingen geweest vanuit het GLB/NSP. Voor Limburg hebben er 3 relevante openstellingen plaatsgevonden. Dit betreft de openstellingen:

- oproductieve investeringen groen- blauw en dierenwelzijn;
- samenwerking voor innovatie in het kader van Europees Innovatie Partnerschap (EIP);
- kennisverspreiding en informatie.

Vanuit communicatie en het in beeld brengen van de Limburgse land- en tuinbouw is in 2024 actief deelgenomen aan de Week van ons Eten en zijn de Limburgse Waarderingen uitgereikt aan bedrijven en organisaties die zich inzetten voor de Limburgse agrofood. Tevens is een start gemaakt met het voorbereiden van de aanbesteding voor het uitvoeren van de communicatiestrategie van de Limburgse land- en tuinbouw.

Kwaliteit (indicator)

Tijd

Over het algemeen bereiken we de resultaten die we willen behalen binnen de gestelde termijn. Vanwege de langere doorlooptijd van beoordeling worden de bedragen van de openstellingen binnen het NSP begin 2025 uitgekeerd in plaats van in 2024. Dit had ook te maken met de regelingen die pas eind 2024 zijn gesloten. We constateren dat niet alle NSP regelingen zijn uitgeput, hiervoor plannen we een nieuwe openstelling.

Daarnaast zien we dat subsidietrajecten soms wat meer tijd nodig hebben om tot een complete aanvraag te komen dan verwacht.

Tijd (indicator)

Geld

Voor de uitvoering van product 3.5.1. 'Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg' zijn in 2024 de lasten begroot op € 9,62 mln. De werkelijke realisatie 2024 bedraagt € 3,53 mln. Hierdoor ontstaat er een voordelig verschil van € 6,09 mln. Dit verschil in 2024 heeft betrekking op:

- het grote aantal inschrijvingen voor het Europese Gemeenschappelijk Landbouw Beleid/Nationaal Strategisch Plan (GLB/NSP) voor het onderdeel Groen-Blauw & Dierenwelzijn, waardoor de subsidieverlening niet volledig in 2024 kon worden afgerond (€ 2,81 mln.). De resterende uitvoeringskosten van het GLB/NSP van 2024 (€ 1,26 mln.) worden over de komende jaren verdeeld, conform de verwachte uitvoering van het programma;
- aanpassing van de te verwachten uitgaven voor verschillende projecten van de Investeringsagenda Noord-Limburg (€ 0,98 mln.);
- vertraging in de afronding van (Europese) projectvoorstellen, die in 2024 zijn ingediend (o.a. MT Loonen/mestverwerking, subsidie GPNL, Geothermie Wijnen, SEB+ Blijversaanpak) (€ 1,02 mln.).

Om te voldoen aan onze verplichtingen en verdere uitvoering van bestaand beleid mogelijk te maken, wordt € 6,09 mln. gefaseerd naar 2025 of verder via de overboekingsvoorstellen.

Geld (indicator)

Wat heeft het ons gekost?

Voor het realiseren van de jaarplannen van dit programma bedragen de werkelijke uitgaven in 2024 € 54,74 mln. en dit is € 0,05 mln. lager dan de gewijzigde begroting 2024.

De belangrijkste oorzaken zijn:

- aanpassing van de te verwachten uitgaven van een aantal meerjarige projecten (€ 10,19 mln.);
- meerjarige afspraken met Rijk (€ 0,90 mln.);
- afwaarderingen (-/- € 11,04 mln.).

Voor de verdere uitvoering van bestaand beleid wordt per saldo € 11,65 mln. gefaseerd naar 2025 e.v. via de overboekingsvoorstellen, zie hoofdstuk 'Doorwerking naar begroting 2025-2028'.

Het exploitatieresultaat 2024 van dit programma bedraagt € 97,64 mln. Dat is € 9,53 mln. minder nadelig dan begroot.

De financiële afwijkingen tussen de begroting en de realisatie bij de verschillende producten zijn toegelicht bij "Wat gaan we daarvoor doen?", onderdeel 'Geld'.

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2024
Lasten				
3 Werken aan de toekomstige economie				
3.1 Vestigingsklimaat van morgen				
3.1.1 Vestigingsklimaat van morgen				
60564 Actielijn Toerisme 322	0	51	0	51
63252 NV Industriebank LIOF	2.885	0	0	0
63253 Knelpuntenfonds	0	145	145	0
63258 Uitvoeringsprogramma economie en innovatie	80	80	66	13
65008 Technische bijstand Europese programma's	1.180	0	0	0
67382 Exploitatiesubsidie LHB	0	0	-3	3
68000 Doorberekende personeelskosten	2.792	0	0	0
68006 Doorberekende personeelskosten	411	434	433	0
68267 Procesmiddelen Einstein Telescope	0	900	774	126
68554 REBIS	65	0	0	0
68926 Partnership TEFAF	300	300	300	0
69237 MEB 21 MKB innovatieprogramma LIOF	1.460	0	0	0
69239 MITregeling	1.000	0	0	0
69246 MEB 52 Strategisch ondernemerschap	305	460	460	0
69247 MEB 53a Bruisend Ecosysteem	0	1.471	1.211	260
69253 MEB 74 InternatEconomische Relaties	0	0	5	-5
69863 DU Aanpak vakantieparken	0	40	0	40
69972 LIOF Trade	0	315	473	-157
Totaal 3.1.1 Vestigingsklimaat van morgen	10.477	4.196	3.866	330
3.1.2 Industrie en vakmanschap				
68001 Doorberekende personeelskosten	730	770	769	1

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2024
69238 MEB 21 BISC1	0	40	20	20
69249 MEB 6 Brightlands Inst Supply Chain Man	387	387	387	0
69265 Brightsite	1.500	0	0	0
69601 SPUK omzetzerving watersnoodramp 2021	0	524	339	184
69713 Interreg Crossroads VLNL	0	49	49	0
Totaal 3.1.2 Industrie en vakmanschap	2.617	1.769	1.564	205
3.1.3 Maastricht Aachen Airport				
66052 Kapitaallasten	250	250	244	6
67719 Vergoeding NEDABkosten luchthaven MAA	16.400	5.500	5.500	0
67720 Procesmiddelen ontwikkeling luchthaven MAA	0	110	12	98
67753 Stichting Klachtentelefoon MAA	60	60	60	0
67893 Exploitatie cargoterminal MAA	30	30	16	15
67895 Toev voorz luchthavengeb gebouwen	76	73	73	0
68004 Doorberekende personeelskosten	194	205	204	0
68569 Doorberekende personeelskosten Klachtentel	92	97	97	0
68638 Gemeentelijke bijdragen ivm toekomst MAA	400	400	0	400
69220 Kapitaallasten reserve SIS	0	0	7.744	-7.744
69639 Procesmiddelen amendement 145 MAA	0	0	0	0
69683 Bijdrage Omgevingsfonds MAA	3.500	1.750	1.750	0
69749 Vortex schade	0	133	0	133
Totaal 3.1.3 Maastricht Aachen Airport	21.003	8.608	15.700	-7.092
Totaal 3.1 Vestigingsklimaat van morgen	34.098	14.573	21.130	-6.557
3.2 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven				

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Verschil begroting na wijziging en realisatie 2024
3.2.1 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven				
60508 Cofinanciering Verduurzaming CE actielijn 2	0	133	0	133
60517 Cofin Innovaties maatsch opgaven actielijn 2	0	649	381	268
60542 Procesmiddelen Innovaties Brede MKB 423	0	100	28	72
60568 MIT regeling tlv PR Economie	0	347	0	347
60593 Procesmiddelen Innovatief Bedrijfsleven 421	0	125	12	113
67755 Kennisas project ITEM	400	400	400	0
67898 University College	800	3.500	3.500	0
68002 Doorberekende personeelskosten	2.447	1.264	1.262	1
68153 BC Healthy Eating and Food Innovation	577	589	589	0
68296 KennisAs project LIME	650	650	650	0
68766 CHILL	500	500	500	0
68884 Kapitaallasten	65	0	0	0
69037 Interregproject Digital DeConstruction	0	0	19	-19
69235 MEB 14 Brightlands procesmiddelen	8	0	0	0
69268 Europese cofinanciering	0	1.318	1.452	-134
69305 CEL LIOF Ontwikkelprogramma	450	0	0	0
69446 Procesgeld en Nationale en Europese fondsen	0	596	400	196
69608 Stelpost BMHC PS 2462022	0	0	0	0
69609 Stelpost BSSC PS 2462022	0	0	0	0
69610 Stelpost Brightlandsbreed PS 2462022	0	0	0	0
69637 Stelpost BCGV Voorjaarsnota 2022	0	0	0	0
69793 Proj Versterken kennisinfrastructuur BSSC	600	0	0	0
69794 Project Smart Health Alliantie Limburg	500	0	0	0

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Verschil begroting na wijziging en realisatie 2024
69797 Brightstart	750	0	0	0
69897 NV Industriebank LIOF	0	2.885	2.882	3
69898 Technische bijstand Europese programmas	0	1.180	1.173	7
69902 MEB 21 MKB innovatieprogramma LIOF	0	2.704	1.736	968
69903 MITregeling	0	1.067	832	235
69964 Cofinanciering Verduurzaming CE actielijn 1	0	133	77	56
69965 Cofin Vestigingsklimaat v morgen actielijn 3	0	86	0	86
69966 Cofin Innovaties maatsch opgaven actielijn 1	0	399	251	148
Totaal 3.2.1 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	7.748	18.626	16.147	2.479
3.2.2 Brightlands				
60505 Procesmiddelen Campussen	0	50	19	31
60516 Procesmiddelen BCC BMHC en BSSC	0	33	22	11
60520 Procesmiddelen Expo Real	0	97	108	-11
60595 Kwartiermaker Brightlands 711	0	28	28	0
67767 Procesmiddelen Kennis As Brightlands	0	30	14	17
68215 Procesmiddelen gebiedsontwikkeling BLMHC	0	275	250	25
69079 Brightlands Cordinatie	0	36	20	16
69083 Procesm Brightlands Chemelot Campus	0	0	0	0
69084 Procesm Brightlands Maastricht Health Camp	0	0	0	0
69124 Procesmiddelen Smart Services Campus	0	0	0	0
69293 Startupprogramma Brightlands 2023	0	100	100	0
69668 Brightlands Office en branding	0	130	65	65
69792 Project GRILL	0	874	874	0
69798 Regmed XB	0	235	235	0

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2024
69870 Brightlands Communicatie	0	500	500	0
69907 MEB 14 Brightlands procesmiddelen	0	12	12	0
69913 Proj Versterken kennisinfrastructuur BSSC	0	600	106	494
69914 Project Smart Health Alliantie Limburg	0	500	0	500
69915 Brightlands Startup League	0	750	750	0
69927 Kapitaallasten	0	65	3.575	-3.510
69928 Doorberekende personeelskosten	0	989	988	1
Totaal 3.2.2 Brightlands	0	5.305	7.666	-2.361
Totaal 3.2 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	7.748	23.931	23.812	118
3.3 Een gezonde arbeidsmarkt				
3.3.1 Een gezonde arbeidsmarkt				
60509 Cofin Arbeidsmarkt en onderwijs actielijn 2	0	0	0	0
60510 Cofin Arbeidsmarkt en onderwijs actielijn 3	0	0	0	0
68013 Doorberekende personeelskosten	425	448	448	0
68091 Arbeidsmarktdata	70	70	41	30
69131 GIP Euregio Rijn Waal	6	6	6	0
69132 GIP Euregio Rijn Maas Noord	97	97	97	0
69133 GIP Aachen Eurode	187	187	187	0
69134 GIP Maastricht	274	274	274	0
69241 MEB31 Kwalitatief toekomstbest onderwijs	0	41	35	6
69242 MEB 32 Veerkrachtige beroepsbevolking	0	0	8	-8
69934 Toekomstbestendige onderwijsinfrastructuur 51	0	260	26	234
69935 Toekomstbest en wendbare beroepsbevolking 52	0	548	513	35
69936 Vraag en arbeid in balans 53	0	388	350	37

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Verschil begroting na wijziging en realisatie 2024
69967 Cofin Arbeidsmarkt en Onderwijs actielijn 1	0	0	0	0
Totaal 3.3.1 Een gezonde arbeidsmarkt	1.059	2.318	1.985	334
Totaal 3.3 Een gezonde arbeidsmarkt	1.059	2.318	1.985	334
3.4 Verduurzaming en circulaire economie				
3.4.1 Verduurzaming en circulaire economie				
60506 Procesmidd Verduurz en Circ bedrijfsleven	0	5	0	5
69082 Procesmiddelen Circulaire Economie	0	18	19	-1
69260 CEL actielijn 3 Goede Voorbeeld	0	76	40	36
69261 CEL actielijn 1 Omdenken	0	84	84	0
69262 CEL actielijn 2 Samenwerking	0	277	212	65
69263 CEL actielijn 4 Delen	0	322	261	61
69271 Inrichting Technische VeiligheidsCommissie	0	0	0	0
69303 CEL actielijn 5 Circulair Agenderen	0	105	105	0
69444 Procesmiddelen gebiedsontwikkeling Chemelot	0	205	38	167
69638 HORIZONproject SYSCHEMIQ	0	6	5	1
69751 Strategisch Integraal Action Plan CE	0	0	6	-6
69850 Veilige omgeving Pilot Chemelot	0	54	37	17
69892 Full proposal CEL4LIFE 20252028	0	20	0	20
69900 REBIS	0	65	65	0
69904 Brightsite	0	2.250	2.250	0
69908 CEL LIOF Ontwikkelprogramma	0	450	0	450
69929 Doorberekende personeelskosten	0	327	327	0
69951 Interreg Europe CHEERS4EU	0	72	27	45

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2024
Totaal 3.4.1 Verduurzaming en circulaire economie	0	4.337	3.477	860
Totaal 3.4 Verduurzaming en circulaire economie	0	4.337	3.477	860
3.5 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg				
3.5.1 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg				
69227 LLA1b Missiegedreven innoveren Campus	0	227	154	73
69228 LLA2 Circulair produceren	0	22	21	1
69229 LLA3 Sterker in de marktketen	0	180	20	160
69267 LLA1a Transitie GLBPOP naar GLBNSP	0	0	0	0
69865 Cofinanciering GLBNSP GroenBlauwdierenwelz	0	3.046	241	2.805
69918 Doorberekende personeelskosten	0	594	594	1
69919 LLA1a Missiegedreven innoveren Sector	0	1.002	250	751
69920 LLA4 Grensoverschrijdend verbinden	0	185	157	28
69921 Uitvoeringskosten GLBNSP	0	2.747	1.491	1.256
69960 Cofin GLBNSP samenwerking EIP oper groepen	0	0	0	0
69962 Cofin GLBNSP Kennisverspreiding en informatie	0	0	0	0
69968 Cofinanciering Land en tuinbouw	0	500	168	332
69978 Opgavegericht innoveren	0	750	260	490
69979 Strategisch verbinden	0	345	151	194
69980 Limburgse land en tuinbouw in beeld	0	25	23	2

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Verschil begroting na wijziging en realisatie 2024
Totaal 3.5.1 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg	0	9.624	3.530	6.093
Totaal 3.5 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg	0	9.624	3.530	6.093
Totaal 3 Werken aan de toekomstige economie	42.906	54.783	53.933	849
Totaal Lasten	42.906	54.783	53.933	849
Baten				
3 Werken aan de toekomstige economie				
3.1 Vestigingsklimaat van morgen				
3.1.1 Vestigingsklimaat van morgen				
68267 Procesmiddelen Einstein Telescope	0	0	17	-17
Totaal 3.1.1 Vestigingsklimaat van morgen	0	0	17	-17
3.1.2 Industrie en vakmanschap				
69601 SPUK omzetting derving watersnoodramp 2021	0	524	339	184
Totaal 3.1.2 Industrie en vakmanschap	0	524	339	184
3.1.3 Maastricht Aachen Airport				
67893 Exploitatie cargoterminal MAA	582	582	569	13
68638 Gemeentelijke bijdragen ivm toekomst MAA	400	400	0	400
Totaal 3.1.3 Maastricht Aachen Airport	982	982	569	413
Totaal 3.1 Vestigingsklimaat van morgen	982	1.506	925	581
3.2 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven				
3.2.1 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven				
68240 Dividend Chemelot Campus Vastgoed	1.275	0	0	0

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Verschil begroting na wijziging en realisatie 2024
68899 Dividenden Greenport Venlo	160	0	0	0
69037 Interregproject Digital DeConstruction	0	0	51	-51
Totaal 3.2.1 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	1.435	0	51	-51
3.2.2 Brightlands				
60595 Kwartiermaker Brightlands 711	0	13	0	13
69101 Dividend Chemelot Ventures BV	0	0	2.567	-2.567
69161 Dividend Chemelot Participaties BV	0	750	750	0
69905 Dividend Chemelot Campus Vastgoed	0	1.700	1.700	0
69906 Dividend campus Greenport Venlo CV	0	160	160	0
Totaal 3.2.2 Brightlands	0	2.623	5.177	-2.554
Totaal 3.2 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	1.435	2.623	5.229	-2.606
3.3 Een gezonde arbeidsmarkt				
3.3.1 Een gezonde arbeidsmarkt				
69132 GIP Euregio Rijn Maas Noord	64	64	64	0
69133 GIP Aachen Eurode	125	125	125	0
69134 GIP Maastricht	183	183	169	14
69935 Toekomstbest en wendbare beroepsbevolking 52	0	0	0	0
Totaal 3.3.1 Een gezonde arbeidsmarkt	372	372	358	14
Totaal 3.3 Een gezonde arbeidsmarkt	372	372	358	14
3.4 Verduurzaming en circulaire economie				
3.4.1 Verduurzaming en circulaire economie				
69444 Procesmiddelen gebiedsontwikkeling Chemelot	0	0	12	-12
69638 HORIZONproject SYSCHEMIQ	0	6	0	6

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2024
69850 Veilige omgeving Pilot Chemelot	0	30	40	-10
69951 Interreg Europe CHEERS4EU	0	58	0	58
Totaal 3.4.1 Verduurzaming en circulaire economie	0	94	52	42
Totaal 3.4 Verduurzaming en circulaire economie	0	94	52	42
Totaal 3 Werken aan de toekomstige economie	2.789	4.594	6.563	-1.969
Totaal Baten	2.789	4.594	6.563	-1.969
Saldo van baten en lasten	-40.117	-50.189	-47.370	-2.818
Stortingen				
3 Werken aan de toekomstige economie				
3.1 Vestigingsklimaat van morgen				
3.1.1 Vestigingsklimaat van morgen				
60586 Toevoeging risicoreserve SIS Beesel Vastgoed	0	60	60	0
69773 Toevoeging PR Economie	35.000	35.000	35.000	0
Totaal 3.1.1 Vestigingsklimaat van morgen	35.000	35.060	35.060	0
3.1.3 Maastricht Aachen Airport				
69502 Toevoeging risicoreserve SIS MAA	5.228	5.228	5.228	0
Totaal 3.1.3 Maastricht Aachen Airport	5.228	5.228	5.228	0
Totaal 3.1 Vestigingsklimaat van morgen	40.228	40.288	40.288	0
3.2 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven				
3.2.1 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven				
69503 Toevoeging risicoreserve SIS Chemelot	165	0	0	0
69504 Toevoeging risicoreserve SIS BMHC	650	0	0	0

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2024
69505 Toevoeging risicoreserve SIS GPV	2.060	0	0	0
69506 Toevoeging risicoreserve SIS SSC	600	0	0	0
69843 Toevoeging PR Brightlands	4.749	0	0	0
Totaal 3.2.1 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	8.224	0	0	0
3.2.2 Brightlands				
69909 Toevoeging risicoreserve SIS Chemelot	0	165	165	0
69910 Toevoeging risicoreserve SIS BMHC	0	650	650	0
69911 Toevoeging risicoreserve SIS GPV	0	2.310	2.310	0
69912 Toevoeging risicoreserve SIS SSC	0	600	600	0
69916 Toevoeging PR Brightlands	0	4.749	4.749	0
Totaal 3.2.2 Brightlands	0	8.474	8.474	0
Totaal 3.2 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	8.224	8.474	8.474	0
3.3 Een gezonde arbeidsmarkt				
3.3.1 Een gezonde arbeidsmarkt				
69774 Toevoeging PR onderwijs en arbeidsmarkt	10.000	10.000	10.000	0
Totaal 3.3.1 Een gezonde arbeidsmarkt	10.000	10.000	10.000	0
Totaal 3.3 Een gezonde arbeidsmarkt	10.000	10.000	10.000	0
3.5 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg				
3.5.1 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg				
69922 Toevoeging PR Landbouw	0	10.000	10.000	0
Totaal 3.5.1 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg	0	10.000	10.000	0

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2024
Totaal 3.5 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg	0	10.000	10.000	0
Totaal 3 Werken aan de toekomstige economie	58.452	68.762	68.762	0
Totaal Stortingen	58.452	68.762	68.762	0
Onttrekkingen				
3 Werken aan de toekomstige economie				
3.1 Vestigingsklimaat van morgen				
3.1.1 Vestigingsklimaat van morgen				
60519 Aanw reserve knelpunten economisch beleid	0	40	40	0
68178 Aanwending reserve aandelentransactie LIOF	1.460	0	0	0
69973 Aanwending PR Economie	0	366	473	-106
Totaal 3.1.1 Vestigingsklimaat van morgen	1.460	406	513	-106
3.1.3 Maastricht Aachen Airport				
60674 Aanwending risicoreserve SIS	0	0	7.744	-7.744
69974 Aanwending PR Economie	0	110	12	98
Totaal 3.1.3 Maastricht Aachen Airport	0	110	7.756	-7.646
Totaal 3.1 Vestigingsklimaat van morgen	1.460	516	8.269	-7.752
3.2 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven				
3.2.1 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven				
69844 Aanwending PR Brightlands	2.150	0	0	0
69899 Aanwending reserve aandelentransactie LIOF	0	2.530	1.562	968
69970 Aanwending PR Economie	0	1.972	751	1.221

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Verschil begroting na wijziging en realisatie 2024
Totaal 3.2.1 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	2.150	4.502	2.312	2.190
3.2.2 Brightlands				
60673 Aanwending risicoreserve SIS	0	0	3.510	-3.510
69917 Aanwending PR Brightlands	0	3.509	2.515	994
69943 Aanwending PR Economie	0	413	394	19
Totaal 3.2.2 Brightlands	0	3.922	6.418	-2.496
Totaal 3.2 Innovaties voor de maatschappelijke opgaven	2.150	8.424	8.730	-307
3.3 Een gezonde arbeidsmarkt				
3.3.1 Een gezonde arbeidsmarkt				
69937 Aanwending PR Onderwijs en Arbeidsmarkt	0	1.195	889	306
Totaal 3.3.1 Een gezonde arbeidsmarkt	0	1.195	889	306
Totaal 3.3 Een gezonde arbeidsmarkt	0	1.195	889	306
3.4 Verduurzaming en circulaire economie				
3.4.1 Verduurzaming en circulaire economie				
69893 Aanwending PR Economie	0	25	0	25
Totaal 3.4.1 Verduurzaming en circulaire economie	0	25	0	25
Totaal 3.4 Verduurzaming en circulaire economie	0	25	0	25
3.5 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg				
3.5.1 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg				
69971 Aanwending PR Landbouw	0	1.620	602	1.018
Totaal 3.5.1 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg	0	1.620	602	1.018

3. Werken aan een toekomstbestendige economie

Exploitatie	Primitieve begroting 2024	Begroting na wijziging 2024	Realisatie 2024	Vershil begroting na wijziging en realisatie 2024
Totaal 3.5 Gezonde toekomst voor de land- en tuinbouw in Limburg	0	1.620	602	1.018
Totaal 3 Werken aan de toekomstige economie	3.610	11.780	18.490	-6.710
Totaal Onttrekkingen	3.610	11.780	18.490	-6.710
Saldo mutatie reserves	-54.842	-56.982	-50.272	-6.710
Resultaat	-94.959	-107.171	-97.642	-9.529

Verbonden partijen inzake Werken aan een toekomstbestendige economie

Omschrijving

Het Limburgs Instituut voor Ontwikkeling en Financiering (LIOF), MKB-Leningenfonds en Limburgs Business Development Fund (LBDF) vervullen gezamenlijk de financieringsfunctie gericht op stimulering van bedrijfsinvesteringen, start-ups en doorontwikkeling van het midden- en kleinbedrijf. Elk van deze verbonden partijen is gericht op een specifieke doelgroep met specifieke financieringsvraagstukken. Voor de Brightlands campussen dienen de drie venture fondsen; Chemelot Ventures, Brightlands Venture Partners (BVP) fonds IV en Brightlands Agrofood Fund (BAF) als financieringsinstrument voor start-ups en scale-ups.

Provincie Limburg Aviation Valley Commandiet (BLAC BV) en de daaraan gelieerde entiteiten richten zich specifiek op de ontwikkeling van het bedrijventerrein aangrenzend aan Maastricht Aachen Airport. N.V. HBLM (en de dochtervennootschappen MAABI B.V., MAA B.V) en N.V. ALTMAA dragen bij aan de logistieke en toeristische sectoren van de Limburgse economie.

Limburgse Herstructureringsmaatschappij Bedrijventerreinen (LHB) B.V. is in een afrondende fase en beheert de opwaardering van de Limburgse bedrijventerreinen.

De Brightlands Chemelot Campus entiteiten dragen bij aan de ontwikkeling van een campus met de focus op nieuwe, biobased materialen en (bio)circulaire duurzame chemische productie door de investeringen in vastgoed en innovatie ontwikkelingen. Maastricht Health Campus B.V. zet zich in voor de ontwikkeling van een internationaal erkende valorisatiecampus in de sectoren Life Sciences en Health. De entiteiten van de Brightlands Campus Greenport Venlo focussen op duurzame technologische ontwikkelingen op het gebied van gezonde voeding, future farming en (bio)circulaire economie. De Brightlands Smart Service Campus entiteiten, Campus Management & Development (CMD) B.V. en Campus Huisvesting (CHV) B.V. focussen op data science en smart services, met als doel de ontwikkeling van een campus van Europees niveau met hoog innovatief vermogen en ondernemerschap.